

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 16 iulie 2019
SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi.	2–3
2.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului. Nr. 126 din 16.07.2019	4–8
3.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la desemnarea unor membri ai Comisiei Electorale Centrale (<i>Dumitru PAVEL, Dorin CIMIL, Maxim LEBEDINSCHI</i>). Nr. 127 din 16.07.2019	8–38
4.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind confirmarea în funcție a unor membri ai Comisiei Electorale Centrale. Nr. 128 din 16.07.2019	39–44
5.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru interpretarea unor prevederi din Legea cu privire la Procuratură nr. 3/2016. Nr. 115 din 11.07.2019	44–58

Ședința începe la ora 14.02.

Lucrările sînt prezidate de doamna Zinaida Greceanîi, Președinte al Parlamentului, asistată de domnii Ion Ceban, Mihail Popșoi, Alexandru Slusari și doamna Monica Babuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Stimați colegi deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile în sală, pentru a începe ședința plenară.

Bună ziua.

Chemati-i pe acei care încă fumează să revină în sală.

Stimați colegi,

Haideți să ne organizăm.

Eu rog Secretariatul să anunțe prezența deputaților în ședința de plen de astăzi.

Doamna Evelina Bubuioc – șef al Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Mult stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Stimate doamne deputate,

Bună ziua.

Vă anunț că la începutul ședinței de astăzi, din cei 101 deputați, și-au înregistrat prezența 86 de deputați. Nu și-au înregistrat prezența: Nicolaescu-Onofrei Liliana, Năstase Andrei, Sandu Maia, Rotundu Svetlana – concediu medical, Plahotniuc Vladimir, Șor Ilan, Munteanu Igor – cerere, Oleinic Alexandr – concediu medical, Bologan Victor – cerere, Macari Stela – cerere, Marian Radu – cerere, Drăguțanu Otilia – cerere, Jardan Petru – cerere, Andronachi Vladimir și Diacov Dumitru.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Sînt înregistrați la ședința plenară de astăzi 86 de deputați din 101. Ședința este deliberativă. Putem să începem ședința, dar înainte de toate, rog să onorăm Drapelul de Stat. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Biroul permanent pentru ședința de astăzi a propus trei subiecte pe ordinea de zi. Dumneavoastră cu toții aveți această ordine de zi.

Marea mea rugăminte este, în calitate de Președinte al Parlamentului, azi să nu propunem nimic suplimentar, tot ce va fi suplimentar urmează să examinăm în ședința plenară de vineri.

De aceea, vă rog, pentru buna înțelegere.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Prin acest mod **supun votului regulamentar aprobarea ordinii de zi pentru ședința plenară de astăzi cu aceste trei subiecte propuse pentru ordinea de zi.**

Cine este pentru, rog să votați.

Acuși vă ofer de procedură.

Mulțumesc.

De procedură.

Da, doamnă Tauber, de procedură.

Doamna Marina Tauber:

Stimată doamnă Președinte,

Eu cu aceeași întrebare referitor la Regulamentul de lucru al Parlamentului. Dumneavoastră, câteva ședințe în urmă, ați spus și ne-ați explicat cum trebuie să fie organizat lucrul Parlamentului. Și noi cu toții cunoaștem că ședințele plenare trebuie să fie convocate joi și vineri.

Totodată, după ce dumneavoastră ne-ați spus acest lucru și ne-ați îndemnat într-un fel să lucrăm după Regulament și conform Regulamentului, nici o săptămână nu a trecut, conform Regulamentului, și în continuare dumneavoastră convocați aceste ședințe în mod neregular.

Întrebarea mea este: când noi o să începem să lucrăm, totuși, conform Regulamentului? Și dacă acest lucru se va întâmpla, cel puțin, pînă la alegerile parlamentare anticipate? Pentru că am auzit deja că doamna Sandu a declarat că în curînd vor fi alegerile anticipate. Dacă noi o să începem să lucrăm în mod regulamentar?

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Doamna Marina Tauber:

Și când acest lucru se va întâmpla?

Doamna Zinaida Greceanîi:

V-am auzit, doamnă Tauber.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Important este să nu lucrăm mai puțin, dacă lucrăm mai mult nu este nimic strașnic. De aceea, eu vă rog, toți deputații să ne conformăm.

Mulțumesc mult.

Stimați colegi,

Acum începem examinarea ordinii de zi pe aceste trei subiecte.

Stimați colegi,

Vă rog, liniște.

Eu aș propune să începem examinarea, că este un subiect mai sensibil, **cu subiectul nr. 3 de pe ordinea de zi, inițiativa nr. 126 ce ține de alegerea membrilor supleanți în comisiile parlamentare.**

Chiar a fost marea rugămintă a majorităților comisiilor parlamentare.

De aceea, rog...

Domnule Litvinenco,

Vă rog, la tribună.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Proiectul Hotărîrii Parlamentului privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului, proiectul cu nr. 126 din 16 iulie 2019. Acest proiect de hotărîre a fost elaborat, perfectat în baza proceselor-verbale ale tuturor fracțiunilor parlamentare cu privire la desemnarea membrilor supleanți în cadrul comisiilor permanente.

Reieșind din prevederile articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului: „Membrii supleanți ai comisiilor permanente se aleg de Parlament cu votul majorității deputaților aleși”.

La fel, în corespundere cu prevederile articolului 21 alineatul (2) din Regulamentul Parlamentului: „În cazul absenței membrului comisiei permanente, la ședință participă, cu drept de vot, membrul supleant care face parte din aceeași fracțiune parlamentară”.

Pentru a asigura funcționalitatea deplină a comisiilor permanente se propune adoptarea prezentului proiect de hotărîre, care, încă o dată repet, a fost întocmit exclusiv în baza deciziilor fracțiunilor parlamentare, anexate la respectivul proiect de hotărîre.

Vă mulțumesc.

Și solicit susținerea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule Litvinenco.

Întrebări, dacă sînt?

Domnul Grosu.

Domnul Igor Grosu:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

O propunere. În urma consultării fracțiunii, solicităm de a fi operate modificări după cum urmează: la articolul 1 punctul 2 „Comisia economie, buget și finanțe” sintagma „Bolea Vladimir” se substituie cu sintagma „Radu Marian”.

Și doi. La articolul 1 punctul 11 „Comisia de control al finanțelor publice” sintagma „Radu Marian” se substituie cu sintagma „Bolea Vladimir”.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnul Litvinenco.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Se acceptă?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Este propunerea fracțiunii, este o substituie a doi membri dintr-o comisie în alta.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, e clar. Încă substituiți de genul acesta o să fie.

Mai aveți ceva de adăugat sau ca raportor, deja ca comisie? Raportul comisiei.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, raportul comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Prezint raportul Comisiei juridice, numiri și imunități asupra proiectului respectiv de hotărîre. Comisia a examinat acest proiect, a constatat că proiectul a fost perfectat conform deciziilor fracțiunilor parlamentare, care sînt anexate.

În corespundere cu prevederile articolului 21 alineatul (2) din Regulamentul Parlamentului: „În cazul absenței membrului comisiei permanente, la ședință participă, cu drept de vot, membrul supleant care face parte din aceeași fracțiune parlamentară”.

În temeiul articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului: „Membrii supleanți ai comisiilor se aleg de Parlament cu votul majorității deputaților aleși”.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 126 din 16 iulie 2019.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule președinte.

Aveți două întrebări, nu vă duceți nicăieri.

Prima întrebare – domnul Slusari Alexandru.

Domnul Alexandru Slusari:

Nu întrebare, stimată doamnă Președinte, doar o mică rectificare, care n-am reușit s-o fac. Pentru Comisia mediu și dezvoltare regională, fracțiunea noastră îl propune supleant pe Liviu Vovc. Atît.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Îl locul cui? Ori ...

Domnul Alexandru Slusari:

Nu în locul cui, suplimentar.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Suplimentar.

Da. Mulțumesc.

Domnule autor și președinte ...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Unica ... Mă rog, unica întrebare, trebuie să vedem dacă este în locul unui alt membru, da? Să nu fie așa ... (*Domnul Slusari nu vorbește la microfon.*) OK.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare vine din partea domnului Melnic.

Domnul Viorel Melnic:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Întrebare către raportor și în același timp către președintele comisiei: spuneți, vă rog, de ce nu au fost vizați absolut deputații independenți ca membri supleanți?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Pentru că, da, propunerea vine din partea fracțiunilor. Anume deputații fracțiunilor ...

Domnul Viorel Melnic:

Deci automat ei decad din ... Poate aducem și noi o plusvaloare ca membri supleanți la o comisie sau alta.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Deci dacă este... un deputat activează în cadrul fracțiunii, respectiv, el poate fi substituit de către un alt deputat din aceeași fracțiune.

Or, în cazul unui deputat independent, nu are cine să-l substituie pe respectivul deputat independent. (*Discuții.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Creangă,

Vă rog să ne veniți în ajutor, la juriștii noștri.

Da. Vă rog, domnule Creangă.

Domnul Ion Creangă – șef al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Este vorba despre substituirea deputaților din cadrul fracțiunilor și nu putem discuta despre substituirea independenților, fiindcă ei nu au nici grup, nici fracțiune și nu se pot substitui unul pe altul.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Este clar.

Întrebări nu mai sînt?

Întrebări nu mai sînt.

Stimați colegi,

Dar orice ședință a comisiei, comisiile... ședințele comisiilor sînt deschise. Orice deputat poate să participe în ședința oricărei comisii.

Așa este, domnule Litvinenco?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, desigur, fără...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

În acest mod, supun votului pentru a fi adoptat proiectul de Hotărîre privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului nr. 126 din 16 iulie 2019, cu rectificările propuse de către domnul Grosu și domnul Slusari.

Cine este pentru a fi adoptat acest proiect de hotărîre, rog să votați.

Unanim, practic.

Mulțumesc.

Proiectul de hotărîre este adoptat.

Al doilea proiect de pe ordinea de zi, chiar sub nr. 2 din ordinea de zi, e proiectul de Hotărîre cu privire la desemnarea unor membri ai Comisiei Electorale Centrale, inițiativă înregistrată sub nr. 127 din 16 iulie 2019.

Domnule Litvinenco,

Vă rog, la tribună.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Pe data de 5 iulie 2019, Parlamentul a adoptat Hotărîrile nr. 64, nr. 65 și nr. 66 prin care a constatat încetarea calității de membru al Comisiei Electorale Centrale în raport cu 3 persoane desemnate de către Parlament, urmare a depunerii demisiei.

Drept urmare, în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități au parvenit procesele-verbale din partea a 3 fracțiuni parlamentare cu privire la desemnarea candidaților la funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale din partea Parlamentului în vederea declanșării procedurii de desemnare și, ulterior, confirmare în funcție a noilor membri.

Propunerile pentru cele 3 poziții vacante din cadrul Comisiei Electorale Centrale sînt următoarele:

Domnul Dumitru Pavel. Pavel Dumitru este propus din partea Frațiunii „Platforma DA”. Dumnealui este avocat, este prezent aici, în sală.

Domnul Dorin Cimil este propus de către Frațiunea „PAS”. Dumnealui este conferențiar universitar, doctor în drept și avocat.

Și domnul Maxim Lebedinschi este propus de către Frațiunea Partidului Socialiștilor. Dumnealui este consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul juridic.

Avînd în vedere cele menționate, susțin... rog plenul Parlamentului să susțină adoptarea proiectului de Hotărîre a Parlamentului cu privire la desemnarea unor membri ai Comisiei Electorale Centrale.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule raportor,

Văd că aveți o sumedenie de întrebări.

Prima întrebare – domnul Sîrbu Serghei.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule președinte al Comisiei juridice,

Spuneți-ne, vă rog, și vă rog să ne spuneți la tot Parlamentul, la întreaga societate, care este prevederea din articolul 16 din Codul electoral și ce prevede acest articol. Care este procedura de desemnare a membrilor Comisiei Electorale Centrale?

Dacă ați putea să ne dați citire aceluia alineat (1) din articolul 16 din Codul electoral.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Eu nu-l am la mine acum, dar, din memorie, pot să vă explic ce prevede el. Membrii Comisiei Electorale Centrale se desemnează la prima etapă prin deciziile organelor care au competența legală de a desemna aceste persoane. Este vorba de 8 persoane din partea Parlamentului și 1 persoană din partea Președintelui.

În cazul Parlamentului, legea spune că este vorba de respectarea principiului proporționalității.

Ulterior, după ce, mă rog, Parlamentul sau, eventual, Președintele, la noi nu este cazul, desemnează aceste persoane, urmează etapa a doua, etapa de confirmare în funcție a membrilor Comisiei Electorale Centrale de către Parlament. Chiar și în raport cu membrul care este desemnat de către Președinte tot Parlamentul este cel care-l confirmă în funcția respectivă.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Aveți a doua întrebare, domnule Sîrbu?

Domnul Serghei Sîrbu:

O precizare.

Dacă puteți să ne spuneți despre ce fel de proporție spune Codul electoral – proporția între cine și cine.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Proporția în cazul membrilor Comisiei Electorale Centrale. La momentul de față, Comisia Electorală Centrală cuprinde 6 membri, care au fost desemnați de către partide. Urmare a desemnării și ulterioarei confirmări în funcție a acestor 3 membri, principiul proporționalității va fi respectat în totalitate.

Eu aș spune, probabil, Partidul Democrat ar avea chiar mai mult decât ar avea cota pe care o are la momentul de față în Comisia Electorală Centrală, pentru că la moment în Comisia Electorală Centrală rămân 2 membri care au fost delegați acolo de către Partidul Democrat.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Mai aveți o întrebare?

Da, vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule președinte,

Nu știu, parcă vă este rușine să spuneți. Vă ajut eu. Articolul 16 alineatul (1) prevede că Parlamentul desemnează membrii, cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și opoziției.

Nu, nu, codul nu prevede...

Domnul Sergiu Litvinenco:

... Corect.

Domnul Serghei Sîrbu:

Codul nu prevede proporția dintre actualii, foștii sau alt Parlament – la momentul numirii.

Astăzi sînt 3 funcții vacante, ați propus 3 candidați. N-am nici o obiecție însăși la candidați, cu tot respectul – profesioniști, competenți. Eu doar am vrut să văd de ce și să vă întreb: de ce nu s-a respectat această prevedere legală a reprezentării proporționale a majorității și opoziției?

Or, Partidul Democrat, cu 30 de mandate, 1/3 din Parlament, din 3 membri – 1/3, cel puțin un membru trebuia să fie desemnat din partea Partidului Democrat și, respectiv, Blocul ACUM și Partidul Socialiștilor, conform legii.

Întrebarea: de ce nu ați respectat această prevedere legală?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Vă răspund, stimate domnule coleg.

Partidul Democrat, la momentul de față, deține cel puțin 2 membri în cadrul Comisiei Electorale Centrale. 2 membri este un număr care, în principiu, este probabil proporțional cu cota pe care o dețineți la momentul de față în Comisia Electorală Centrală.

Dacă vreți punctul meu de vedere personal, eu cred că această opțiune sau soluție care există la moment în Codul electoral ar trebui revizuită, așa încît să nu mai existe nici la nivel de prevederi legale posibilitatea unor delegări politice.

Comisia Electorală Centrală este un organ tehnic, independent, conform legii, și poate ar fi cazul să revenim, astfel încît să instituționalizăm procedura de concurs în cazul desemnării membrilor Comisiei Electorale Centrale.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, dar foarte pe scurt.

Domnul Serghei Sîrbu:

O scurtă precizare.

Rog să fiu înscris cu o luare de cuvînt la acest subiect.

Și o replică: Partidul Democrat nu are nici un membru în Comisia Electorală Centrală.

Domnule deputat,

Dumneavoastră, probabil, cunoașteți foarte bine, fiecare membru desemnat depune jurămîntul și din momentul intrării în funcție este obligat să fie complet apolitic.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Delegat.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu nu...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Delegat de Partidul Democrat.

Domnul Serghei Sîrbu:

... vreau să...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Dacă am spus că membru al Partidului Democrat, îmi cer scuze.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu nu vreau să spun că și Partidul Socialiștilor are membri desemnați acolo. Dar, iarăși, nu este nici o relevanță, Codul electoral nu prevede ce a fost înainte și ce acum... la momentul desemnării.

Dar eu, dacă îmi permiteți, la luare de cuvânt voi da mai multe explicații.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Vă permit.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Vă permiteți unul la altul.

Următoarea întrebare, din partea domnului Vlad Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Cred că este foarte clar că anume Parlamentul este în drept să desemneze candidații la Comisia Electorală Centrală.

Considerăm că cei 3 candidați propuși de către 3 fracțiuni parlamentare întrunesc toate condițiile legale, sînt profesioniști și, la sigur, vor face față la Comisia Electorală Centrală, vom vota, vom susține.

Și de aceea, doamnă Președinte, considerăm de prisos alte discuții și propunem să aplicați articolul 108. (*Gălăgie în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Batrîncea,

N-am fost atentă.

A fost propus articolul 108.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Da. Domnule Candu,

De procedură.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă Președinte,

Dragi colegi,

Articolul 108 din Regulamentul Parlamentului prevede, într-adevăr, încheierea dezbaterilor, dar el nu poate fi folosit chiar în așa mod abuziv după o primă sau după a doua întrebare.

Dacă vă aduceți aminte, și în precedentele legislaturi, el se aplica când erau încă 40 de microfoane aprinse după vreo două ore de dezbateri.

De aceea, dragi colegi, rugămintea este, dacă tot păstrăm sau vrem să avem Parlamentul Republicii Moldova ca platformă a democrației și a confruntărilor de idei, și nu neapărat de persoane, să ne permiteți să continuăm să punem întrebări, dacă o să avem, mai ales față de candidați, dar așa ați încheiat dezbaterile și se pune la vot.

Vă mulțumesc foarte mult pentru înțelegere.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc. Și noi vă mulțumim pentru înțelegere.

Eu cred că viziunea fracțiunii dumneavoastră, a Partidului Democrat, a fost expusă, s-au expus colegii de la Partidul Socialiștilor.

Eu sînt nevoită în așa mod să ofer cuvîntul pentru, probabil că, raportul comisiei.

Haideți să terminăm cu procedurile.

Da, vă rog, raportul comisiei.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Prezint atenției dumneavoastră raportul comisiei asupra proiectului Hotărîrii Parlamentului privind desemnarea unor membri ai Comisiei Electorale Centrale.

Comisia a examinat proiectul respectiv de hotărîre și comunică următoarele.

Conform articolului 16 alineatul (1) din Codul electoral, 8 din 9 membri ai Comisiei Electorale Centrale sînt desemnați de către Parlament, cu reprezentarea... cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și a opoziției.

În acest context, prin prezentul proiect de hotărîre, se propune desemnarea în calitate de membri ai Comisiei Electorale Centrale a următoarelor persoane: Pavel Dumitru, Cimil Dorin, Lebedinschi Maxim.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice, cu votul majorității membrilor prezenți, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 127 din 16 iulie 2019.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

... domnule președinte.

Aveți câteva întrebări.

Prima întrebare – domnul Padnevici.

Domnul Corneliu Padnevici:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule raportor,

Este salutară îngrijorarea dumneavoastră... a guvernării, de fapt, ca să supliniți acele funcții vacante ale membrilor Comisiei Electorale Centrale, doar că ați invocat niște obligațiuni față de cetățeni de a fi depolitizate instituțiile.

În momentul de față, noi asistăm la un joc, de fapt, la politizare, la suplinirea altor funcții cu careva oponenti sau cei care au activat în diferite formațiuni politice, de exemplu: domnul Lebedinschi, fiind consilier al Președintelui Dodon, domnul Dumitru Pavel, fiind candidat... al Blocului ACUM pe listele electorale sub nr. 28, avocat al acestei formațiuni și domnul Dorin Cimil este exponentul Partidului „PAS”.

Domnul Sergiu Litvinenco:

De unde ați luat asta?

Domnul Corneliu Padnevici:

Cum veți depolitiza această instituție, de fapt, importantă, cum și am menționat? Fiindcă sîntem în preajma alegerilor locale și desigur că o componentă suplinită sau o componentă majoră va fi mai ușor ca să efectueze diferite exerciții în campania electorală.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimate domnule deputat,

Sper că, din neatenție, ați făcut o afirmație falsă precum că domnul Dorin Cimil ar fi membru al PAS. Domnul Cimil nu este membru al PAS...

Domnul Corneliu Padnevici:

Noi n-am vorbit de membru.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... nu a fost membru al PAS. Eu nu știu dacă... și, apropo, m-a întrebat cineva pe Facebook dacă este simpatizant. Eu sper că este simpatizant, dar noi l-am selectat, pentru că este o persoană profesionistă, este doctor în drept, conferențiar universitar. Este caracterizat ca o persoană respectată de către studenți, de către colegii săi profesori și o persoană integră.

În privința colegilor, la fel, pot spune că ambii sînt persoane profesioniste, care au avut tangențe nemijlocite cu procese electorale. Domnul Lebedinschi a organizat... a participat la organizarea alegerilor, domnul Pavel a contribuit și el, din postura sa de reprezentant al unor concurenți electorali. Din cîte cunosc, nu sînt membri de partid nici domnul Pavel, nici domnul Lebedinschi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim mult.

Domnule Padnevici,

V-a răspuns domnul Sîrbu la întrebarea dumneavoastră.

Ascultați-l pe colegul dumneavoastră. (*Voce nedeslușită din sală.*)

De aceea întrebări asupra raportului.

A doua întrebare aveți asupra raportului?

Da, vă rog.

Domnul Corneliu Padnevici:

O concretizare. Dumneavoastră vă contraziceți. Ați invocat anterior că vor fi selectați acei candidați care nu au fost cumva atașați unei formațiuni politice. Ați spus de la tribuna Parlamentului cîteva secunde în urmă.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu. Eu am spus că pledez pentru modificarea legii, astfel încît să fie...

Domnul Corneliu Padnevici:

Corect.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... revizuit mecanismul de delegare. La momentul de față, legea spune că delegarea o fac fracțiunile parlamentare. Noi nu putem altfel...

Domnul Corneliu Padnevici:

Unul din candidați este în lista electorală sub nr. 28.

Ce puteți să spuneți că nu este un membru sau nu este un activist, sau nu este un exponent al formațiunii date?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimate domnule deputat,

Eu v-am explicat care este la moment prevederea legală, care vorbește despre modalitatea de desemnare a membrilor Comisiei Electorale Centrale.

Din punctul meu de vedere... din punctul meu personal de vedere, eu, încă o dată repet, aș opta pentru revizuirea acestui mecanism. Eventual, putem să ne gândim împreună pentru a stabili anumite interdicții în privința calității de membru de partid sau desfășurării activităților militante în favoarea unor partide politice, dar la moment astfel de prevederi nu există și nu există nici o încălcare de lege sau de proceduri.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Eu o să ofer cuvântul fiecărei fracțiuni... câte un exponent al fiecărei fracțiuni. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Vă rog, absolut pe marginea raportului, fără declarații de diferit gen.

Declarațiile la sfârșit. Noi o să vă ascultăm cu mare atenție pe fiecare.

Următoarea întrebare pe marginea raportului – domnul Ulanov.

Domnul Denis Ulanov:

Mulțumesc mult.

Domnule raportor,

В дополнение того, что сказал господин Падневич. Вы микрофоны выключаете, но интернет пока еще в зале работает. Я сейчас зашел на Фейсбук господина Думитру Павла. Если кто-то хочет посмотреть – посмотрите карикатуры на президента и на все остальное. Если мы говорим о неполитизированности и о том, что он поддерживает.

... Так просто в качестве precizare.

Что касается вопроса... Президента Додона. Посмотрите в фейсбуке господина Думитру Павла.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Уважаемые коллеги,

Ну давайте... мы в зале Парламента находимся, а не в Фейсбуке, и рекомендовано всем работать в Парламенте, в зале Парламента, не в Фейсбуке.

Извините.

Da. Domnule Ulanov,

Întrebarea, vă rog.

Domnul Denis Ulanov:

Вопрос. (*Rîsete în sală.*)

Господин Новак, это очень умно и разумно с вашей стороны. ... Тем не менее я продолжу, если вы мне разрешите это сделать.

Domnule raportor,

Spuneți, vă rog, puteți să spuneți dacă candidații propuși au fost supuși verificării în condițiile Legii nr. 241 din 12... 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice, articolul 19 alineatul (3)?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da.

Domnul Denis Ulanov:

A fost supus.

Unde sînt documentele confirmative la raportul dumneavoastră?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimate domnule deputat,

Dumneavoastră sînteți, din cîte cunosc, jurist, ar trebui să citiți că această condiție este pentru confirmarea în funcție. ... În momentul în care vom vota confirmarea în funcție, vă voi prezenta toate cele 3 acte.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mai aveți o întrebare?

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Denis Ulanov:

Ответ был очень содержательный, особенно по существу содержания части (3) статьи 19. Если так говорит председатель юридической комиссии, то бедная Молдова повторяет и повторять будет.

Второй вопрос. Încă o dată, dacă candidații ... Смешно. Dacă candidații propuși au aptitudini pentru exercitarea activității electorale? Și cum se demonstrează acest fapt? Așa cum prevede articolul 19 alineatul (1).

Domnul Sergiu Litvinenco:

Au aptitudini, au experiență, au capacități, au atitudini.

Domnul Denis Ulanov:

Documentele confirmative.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Documente că omul are atitudini ...

Domnul Denis Ulanov:

Cine a stabilit?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Domnule ...

Stimate coleg,

Competențe, abilități – sînt elemente ale profilului fiecărei persoane. Nu se pot aduce documente precum că persoana are aptitudini organizatorice sau de management, sau este pro activă, sau dimpotrivă nu este pro activă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Eu am rugat fiecare fracțiune cîte un exponent.

Domnule Candu,

Vă rog.

Dar mai mult, vă rog, domnule Sîrbu, să nu insistați, aveți luare de cuvînt.

La candidați acuși vă ofer ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dar ...

Stimată doamnă Președinte,

Cu tot respectul, dar care ar fi prevederile Regulamentului că numai o singură fracțiune sau, mai bine-zis, o singură persoană din partea fracțiunii poate pune întrebări? Mai ales cînd vorbim despre o instituție atît de importantă cum e Comisia Electorală Centrală. Dar asta e mai mult întrebare retorică. Sigur nu trebuie să-mi răspundeți, că Regulamentul încă îl cunoaștem bine, dacă n-o să-l schimbați și pe acesta peste noapte, foarte repede.

Întrebare către dumneavoastră, domnule președinte al comisiei, politic vorbind noi toți am fost printr-o campanie electorală în care ne-am luptat pentru votul alegătorilor, convingîndu-i pe alegători că sîntem cei mai buni. Nu o singură dată am auzit că partidul, inclusiv din care faceți dumneavoastră parte, vrea să schimbe Republica Moldova și sistemul în așa fel încît în autoritățile statului, în instituțiile statului să fie oameni care

merită, iar lucrul cel mai important – selectarea acestor candidați să fie făcută în mod transparent și pe meritocrație, și în baza unor proceduri foarte clare.

Cînd vorbim despre selectare, asta presupune că există un anumit concurs, să existe o posibilitate eventual, poate, să te înscrii în acel concurs, să vii să dai un interviu, să te asculte, să fii întrebare.

Vreau să vă întreb: pe lîngă acești trei candidați în Comisia juridică cîți candidați au mai fost alții examinați? Numărul lor și eventual ne puneți la dispoziție dosarele tuturor celor care au participat, în afară de aceștia trei, care, înțelegem, că ei au cîștigat acest concurs deschis, transparent și foarte competitiv.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimate domnule Candu,

Dacă e să vă răspund prin prisma formațiunii din care fac parte, noi am avut un concurs, haideți să spunem așa, nepublic în cadrul partidului atunci cînd am desemnat această persoană.

Dacă o să vă uitați la CV dumnealui, veți vedea, că spre deosebire de ceea ce făceați dumneavoastră, cînd ați pus în funcție oameni care erau exponenți ai Partidului Democrat, domnul Dorin Cimil nu este membru al Partidului Democrat ... al Partidului „Acțiune și Solidaritate”. Sper că nu este al Partidului Democrat și nici n-a fost niciodată.

Eu pe dumnealui l-am văzut acum recent, el, încă o dată, nu a avut nici un contact cu Partidul PAS. Dumnealui este un profesionist, este doctor în drept. Întrebați la universitate, dacă aveți contacte, care este impresia colegilor față de persoana dumnealui? Și veți primi răspuns.

Legat de, în general, întrebarea dumneavoastră, eu am spus și anterior, da, eu susțin mai ales în cazul Comisiei Electorale Centrale. Pentru că CEC-ul este un organ tehnic independent în sensul în care deciziile CEC-lui ar fi trebuit să se bazeze strict pe lege, pe aplicarea legii, așa cum o văd ei, dincolo de preferințele politice. Și eu pledez pentru concursuri deschise în cadrul CEC-lui. Haideți să ne gîndim, poate eventual schimbăm chiar legea, așa încît să facem lucrul acesta, s-o stabilim chiar ca prevedere obligatorie legală.

Bine, o scurtă chestiune legată de concurs. Într-adevăr, noi ... există poziții, demnități publice unde legea nu prevede concurs, dar unde am anunțat concurs. În cazul Comisiei Electorale Centrale este o situație specifică, pentru că la 1 august începe perioada electorală și noi avem nevoie ca Comisia Electorală Centrală să devină un organ funcțional către 1 august. Respectiv, ținînd cont că un concurs în mediu durează în jur de o lună cel puțin pentru, mă rog, parcurgerea tuturor procedurilor, noi nu am fi reușit dacă am fi inițiat un astfel de concurs.

Doamna Zinaida Greceanii:

Mulțumesc.

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc foarte mult.

O precizare și a doua întrebare. În primul rînd, stimate domnule președinte al comisiei, n-am pus la îndoială calitatea nici unuia dintre candidați și nu m-am referit la ei, m-am referit la faptul că ați spus în campania electorală și încercați să demonstrați întregii societăți că sînteți mai buni decît noi, că sînteți mai buni în ceea ce veți face ...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Am demonstrat deja.

Domnul Andrian Candu:

Asta-i relativ. Pînă la urmă cetățeanul: privește, vede, compară, ascultă, examinează. Și mai bun ca cetățeanul Republicii Moldova nu este nimeni ca să vină la sfîrșit cu concluzia sa. Da, ați spus că sînteți și vreți să fiți mai buni și lucrurile le veți face altfel decît le-au făcut precedenții.

Și întrebarea mea nu a fost cu referire la acești trei candidați, care fiecare, într-adevăr, își are profilul său și, cu tot respectul, probabil are și calitățile necesare pentru a fi membri în această comisie. Dar din momentul în care ați menționat și dumneavoastră personal că sînteți adeptul concursurilor... apropo, concursurilor, nu ceea ce încercați să faceți cu CNA-ul acum... concursurilor.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Ați făcut mai bine cu... Acela era concurs.

Domnul Andrian Candu:

Exact, cu concursul. Și eu personal vă pot da o lecție cum s-a făcut concursul acum mulți ani de zile în Comisia juridică, atunci cînd au fost interviuri, au fost teste și multe alte chestii.

Dar, domnule Litvinenco, asta este altă temă. Vom ajunge și la CNA.

Dacă dumneavoastră spuneți că legea la ora actuală prevede că nu se organizează un anumit concurs, dar, totuși, încercați să fiți mai buni ca noi, puteați să cereți candidați cîte 2–3 din fiecare formațiune politică și să aveți pe masă în comisie vreo 10 candidați și din care să alegeți pe cei mai buni, în același timp reprezentînd o anumită formațiune sau alta.

Și a doua întrebare deja. Dacă dumneavoastră sînteți atît de aprig susținător că, totuși, în privința Comisiei Electorale Centrale ar fi trebuit să fie o modificare în lege, eu vă afirm cu toată certitudinea că aveți, cel puțin,

30 de semnături din partea Partidului Democrat și voturi ca să inițiați un astfel de proiect de lege. Și cum noi ne-am obișnuit că se lucrează foarte repede și eficient în Parlamentul Republicii Moldova, sînt sigur că într-o săptămînă reușim să modificăm Codul electoral.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Dar nu mai reușim, domnule Candu, pînă la 1 august, începe perioada electorală. Știți ce înseamnă perioadă electorală?

Domnul Andrian Candu:

Cînd am văzut cum atît de repede s-a făcut și Guvernul, s-au făcut foarte multe, eu sînt sigur că cu eficiența pe care ...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Și țara se va dezvolta repede, domnule Candu.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Litvinenco,

Potrivit Regulamentului, este interzisă discuția. Se pune întrebarea ...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Terminați cu polemicile, vă rog.

Domnule Litvinenco,

Ascultați întrebarea și răspundeți.

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult, doamnă Președinte.

Asta vroiam să-i atrag atenția onoratului președinte al Comisiei juridice, că Regulamentul Parlamentului interzice discuțiile. Eu vă pun întrebarea, dumneavoastră dați răspunsul. Întrebarea – sugestia.

Modificați sau susțineți modificarea Codului electoral. Și haideți să facem, într-adevăr, un concurs frumos, care oamenii din formațiunile respective pe care le reprezentați o să vă reprezinte cu onoare și cu demnitate în Comisia Electorală Centrală.

Mulțumesc.

Domnul Sergiu Litvinenco:

De acord, domnule Candu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Litvinenco,

Mulțumim mult.

A fost o sugestie, toată lumea a auzit-o.

Mulțumim pentru această sugestie.

Următoarea întrebare ... Eu pe rînd trebuie să le ofer la toți.

Domnule Furculiță,

Vă rog.

Domnul Corneliu Furculiță:

Doamnă Președinte,

Mulțumesc mult.

Ca de obicei, remarcăm că întrebările la comisie se prelungesc cu întrebările la proiect. Și de aceea constatăm că Regulamentul, iarăși, este încălcat, asistăm la acordarea unor consultații, învățături. Vreau să aduc aminte ex-Președintelui de Parlament că în Parlamentul precedent dumnealui practica și des ne spunea, că chiar dacă sînteți mulți și aveți întrebări, dar o întrebare de la fracțiune, n-avem timp, să muncim în continuare.

Vă rog foarte mult, 108. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi ...

Haideți... Replică, da, domnule Candu, v-au nominalizat. (*Rumoare în sală.*) Nu?

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc frumos. (*Rumoare în sală.*)

Stimate domnule Furculiță,

Noi, în Republica Moldova, avem un singur Președinte al Parlamentului, doamna Greceanîi Zinaida și, cu tot respectul, vă rog frumos s-o respectați și dumneavoastră, la fel, cum o respect și eu.

Ea este singura Președinte al Parlamentului, restul sînt „ex”, ex-președinți.

În al doilea rînd, dacă e să respectăm Regulamentul, haideți să-l respectăm în totalitate și în privința organizării ședințelor plenare, și în privința dezbaterilor, și în privința examinării proiectelor. Noi am fost foarte înțelegători la începutul ședinței, cu rugămintea să nu venim cu propuneri suplimentare în ordinea de zi și să fim foarte eficienți astăzi, fiindcă noi am intrat cu toată plenitudinea în tot ceea ce ne-a învățat pe noi domnul Alaiba, că fiecare ședință parlamentară costă 1 milion de lei.

Iată de ce noi încercăm să fim foarte eficienți, dar eficiența asta nu înseamnă lipsa democrației.

De aceea, vă rugăm frumos să ne permiteți să respectăm Regulamentul în totalitate și nu să abuzăm cu articolul 108.

Vă mulțumim foarte mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Vă rog să vă calmați.

Stimați colegi,

Haideți... a fost, regulamentar, propus articolul 108 – încetarea dezbaterilor.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Acum, stimați colegi, regulamentar, nu știu dacă nu procedez corect.

Domnule Candu... Creangă,

Rog să mă corectați. Dacă sînt întrebări la candidații pentru a fi desemnați ca membri ai Comisiei Electorale Centrale.

Toți candidații sînt în fața dumneavoastră: domnul Dumitru Pavel, Dorin Cimil și Maxim Lebedinski.

Dacă sînt întrebări. Nu văd cine are întrebări.

Prima întrebare – domnul Batrîncea. (*Rîsete.*)

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Chiar dacă ideea e bună... (*Rîsete.*)

Vă rog să vă calmați.

Domnule Batrîncea,

Vă rog, dacă aveți la cineva întrebare.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați candidați,

Încă o dată reiterăm că vom susține astăzi desemnarea dumneavoastră la Comisia Electorală Centrală, dar sperăm mult că dumneavoastră veți aduce schimbări adevărate în activitatea acestei instituții, nu de formă, dar și de conținut, deoarece s-a vorbit foarte mult în ultimii ani că Comisia Electorală Centrală a devenit o instituție foarte modernă.

Țin să menționez că toate secțiile de votare au fost digitalizate. Acest lucru a fost propus pentru a exclude votul multiplu ș.a.m.d.

Dați-mi voie. Eu doar... da, da, da...

Da, da, da, sînteți specialist în toate văd că.

Și de aceea sperăm mult că dumneavoastră veți veni cu propuneri și mecanisme foarte clare, eventual, cu modificarea Codului electoral, cu scopul ca să înlăturăm posibilitatea de a practica vot multiplu, ceea ce a făcut... au organizat fostele guvernări. Și este foarte important ca oamenii să aibă toată încrederea în procesul electoral.

Și doi. Ceea ce am vrut să vă propun sau ceea ce este o doleanță a noastră, să faceți tot posibilul ca să dispară acele liste de alegători, tone de hîrtie cu suflete moarte, să facem tot posibilul ca aceste alegeri să aibă loc, iarăși, digital, cu utilizarea mijloacelor contemporane, moderne, astfel încît cetățenii să fie convinși 100% că acest lucru este posibil și că procesul de votare să fie cît mai transparent.

Atunci cînd vom elimina tone de hîrtie și factorul uman, poate vom ajunge și că procedura de totalizare a rezultatelor scrutinelor, indiferent, parlamentare, locale, să fie cît mai adecvată și transparentă.

În rest, vă dorim succese.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Următoarea întrebare, nu știu dacă este o întrebare sau tot o sugestie, din partea domnului Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, sugestiile vor fi de la tribuna centrală.

Eu am o întrebare către onorații candidați, am avut și o discuție scurtă la comisie.

Stimați candidați,

Recent, Parlamentul Republicii Moldova a modificat un articol din Codul electoral ce ține de statutul membrilor Comisiei Electorale Centrale. Ce-i drept, încă nu a intrat în vigoare, dar credem că în scurt timp va intra în vigoare.

Deci Parlamentul Republicii Moldova a anulat independența membrilor Comisiei Electorale Centrale și a schimbat modalitatea de demisie. Deci Parlamentul, pe viitor, nu știu, actuala guvernare, majoritatea, alta, care nu ar fi ea, va putea demite orice membru al Comisiei Electorale Centrale doar din simpla voință politică.

Întrebarea mea este către domniile voastre: deci ce părere aveți dumneavoastră față de această modificare și această limitare a independenței membrului Comisiei Electorale Centrale?

Și în cazul în care va exista o presiune pe domniile voastre în viitor, fie de la partidele care v-au desemnat, fie de la alte partide, fie să îndepliniți o anumită decizie sau să demisionați din funcție, cum veți reacționa?

Deci dacă susțineți ori nu susțineți independența membrului CEC și dacă veți fi gata să spuneți nu oricărei presiuni politice pe viitor, în cazul când veți fi confirmați în funcție.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Eu pe scurt vă răspund strict la întrebarea – de lege. Deci legea nu a intrat în vigoare, domnule Sîrbu, și noi vom face așa încât legea care va intra în vigoare să nu știrbească nici pentru o clipă independența membrilor CEC.

Dimpotrivă, vom face așa ca membrii CEC să fie mai independenți. *(Discuții.)*

Legat de lege. Atît.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Pentru că nu știu colegii toată...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Sîrbu...

Domnul Sergiu Litvinenco:

... despre legea...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Litvinenco,

Eu înțeleg că fiecare sînteți juriști de valoare și aveți 10 opinii fiecare.

Vă rog, membrii care urmează să fie desemnați, cineva răspunde, unul sau răspund...

Da, domnule Lebedinschi,

Vă rog.

Domnul Maxim Lebedinschi – *candidat la funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale:*

Vă mulțumesc, stimată doamnă Președinte.

Odată ce s-a menționat că încă sînt consilier al Președintelui, domnule Sîrbu, vă anunț că legea la moment este trimisă la reexaminare către

Parlament și aveți tot dreptul de a veni cu careva amendamente la acest subiect, dacă aveți alte viziuni.

Dar înainte de a avea grijă dacă un membru CEC va fi sau nu influențat, vă propun să aveți grijă să nu purcedeti la asemenea acțiuni. Atunci când puneți întrebarea dacă un membru CEC va trebui sau nu să facă ceea ce-i spune partidul care l-a propus, vă propun să vă gândiți cum să excludeți.

Vă propun la toată clasa politică să vă gândiți cum să respectați legea și să nu vă gândiți cum să nu fiți penalizați.

Domnul Filip, fiind în funcția de Prim-ministru, o dată a spus că sancțiunea nu este o taxă. Vorbim despre careva amendamente la Codul contravențional.

Așa și aici: nu încălcați și nu veți fi penalizat.

Sarcina noastră, din momentul dării jurământului, intră și să fim independenți, și imparțiali, inclusiv să nu facem declarații politice. Fiecare din noi poartă răspundere pentru acțiunile și vorbele noastre, inclusiv în cadrul ședinței Comisiei Electorale Centrale.

Dacă vom fi numiți acolo, sîntem sau vom fi un organ colegial, care are și obligația de control reciproc și în cazul în care unul din membri va devia de la obligațiile sale, va avea sancțiunea în conformitate cu prevederile Codului electoral, fiind posibilă ridicarea mandatului acestuia în conformitate cu prevederile legii.

Eu nu consider că un membru al Comisiei Electorale Centrale, care își exercită atribuțiile în conformitate cu prevederile legii, ar trebui să se teamă de aceea că va fi demis. Mandatul nu este veșnic, el, fie încetează la termen, fie la momentul intervenirii unei alte clauze legale.

Faptul că ai să fii membru 1 an sau 5 ani, asta mai puțin contează. Contează cum ai să-ți exerciți mandatul de membru.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Insistați ca fiecare sau este un răspuns comun? (*Discuții.*)

Este un răspuns comun.

Domnule Sîrbu,

Mai aveți a doua întrebare? Nu aveți.

Următoarea întrebare – doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Vă mulțumesc foarte mult, doamnă Președinte.

Deci, în primul rînd, aș vrea, pe scurt, să comentez că e salutar faptul că dumneavoastră doriți să lucrați mai mult. Ar fi bine ca fracțiunea pe care o conduceți să lucreze mult mai mult în teritorii și spre binele cetățenilor.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă Tauber...

Doamna Marina Tauber:

... dar nu doar în cabinete...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Întrebări la candidați.

Vă rog, întrebări la candidați.

Doamna Marina Tauber:

În contextul în care nu ne dați posibilitatea să adresăm întrebări, ne limitați acest drept, nu înțeleg de ce domnul Batrîncea poate să nu pună întrebări la candidați, dar să dea sugestii și...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Candidaților adresați-vă.

Doamna Marina Tauber:

... da. Nu întrebări, dar sugestii și propuneri.

Și este o întrebare către domnul Lebedinschi. Din câte eu înțeleg, este propus de Frațiunea Partidului Socialiștilor și în cadrul fracțiunii este reprezentant și fratele dumnealui. Nu reprezintă acest lucru conflict de interese?

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Eu am să...

Da, domnule Lebedinschi,

Vă rog.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Da. Vă mulțumesc.

Stimată doamnă Președinte,

Stimată doamnă Tauber,

Chiar 15 minute în urmă i-am adus aminte fratelui meu că urmează să se abțină, în conformitate cu Legea cu privire la conflictele de interese, de la votarea mea, așa cum a făcut-o și 3 ani în urmă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare... a doua întrebare, vă rog.

Doamna Marina Tauber:

Întrebarea mea, totuși, este: dacă nu credeți că este un conflict moral de interese... dacă nu reprezintă un conflict din punct de vedere juridic? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Lebedinschi,

Vă rog să răspundeți.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Stimată doamnă Tauber,

Legea explică ce sînt conflictele de interese juridice. Sîntem într-o situație... personal cu fratele meu Adrian Lebedinschi, în situație de conflict de interese juridice și, în conformitate cu prevederile legii, urmează să se abțină de la votarea mea personală.

Alți membri ai Parlamentului, din cîte eu cunosc, nu am relații de rudenie cu altcineva și nu sînt în asemenea situație.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare...

Da, vă rog, o precizare foarte scurtă, vă rog.

Doamna Marina Tauber:

Ca propunere și ca sugestie, acest lucru, pentru mine mai ales, reprezintă că promovați în continuare cumătrismul și nepotismul.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

V-am auzit și pe dumneavoastră.

Mulțumim.

Următoarea întrebare – domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult, stimată doamnă Președinte.

Mă adresez candidaților pentru funcția de membri ai Comisiei Electorale Centrale și înainte, însă, de toate, aș vrea să menționez faptul că, cel puțin din punctul meu de vedere, legislația electorală și sistemul electoral a evoluat foarte mult în toți anii de mică istorie a Republicii Moldova. Au apărut tehnici noi, echipamente, sisteme. Oamenii care lucrează în Comisia Electorală Centrală, inclusiv cei care o fac chiar și pe voluntarii, chiar s-au dedicat foarte mult a tot ceea ce înseamnă procesul electoral.

Și cu toate obiecțiile care au sunat și sună poate încă câteodată, spunându-se că Comisia Electorală Centrală a fost capturată, că a fost controlată, pe parcursul timpului, s-a văzut că există în Republica Moldova o tranziție a puterii, ba mai mult decît atît, la precedentele alegeri parlamentare, Partidul de opoziție... Frațiunea... Partidul Socialiștilor a cîștigat alegerile parlamentare, obținînd cel mai mare scor electoral. Și asta demonstrează faptul că... asta ca fapt se demonstrează, de fapt, că Comisia Electorală Centrală și-a făcut activitatea și membrii Comisiei Electorale Centrale și-au îndeplinit ceea ce trebuiau să îndeplinească, potrivit legii, competențele, atribuțiile și datoriile.

O întrebare. Sînteți... veți fi, probabil, de astăzi numiți în calitate de membri în Comisia Electorală Centrală. Fiecare dintre voi veniți cu o experiență diferită. În același timp, probabil, v-ați trasat unele priorități personale. Dacă ați putea, fiecare din voi, să ne dați o singură prioritate nr. 1 pe care ați vrea s-o executați în așa fel, încît să aduceți o plusvaloare tot ceea ce înseamnă sistemului electoral din Republica Moldova. Și, bineînțeles, la următoarele alegeri parlamentare, să vedem partidul de opoziție – Partidul Democrat, care, iarăși, ia cel mai mare scor electoral.

Vă mulțumim frumos.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Vă rog, cine începe?

Vă rog să conectați microfoanele.

Domnul Dorin Cimil – *candidat la funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale:*

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Am fost vizat aici nenumărate rînduri vizavi de atitudinea mea față de partidul care m-a propus ca și membru al CEC. Deci, fiind jurist și fiind avocat de mult timp, am avut și eu tangențe cu legislația electorală și unul din obiectivele mele ar fi armonizarea legislației electorale la cerințele timpului, la cerințele contemporanității și plasarea ei pe acel făgaș care să permită să desfășoare un scrutin electoral atît de nivel național, cît și de nivel local, corect și pus pe... platforme juridice, egale, corecte pentru fiecare cetățean.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Următorul, vă rog, domnul Dumitru Pavel.

Domnul Dumitru Pavel – *candidat la funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale:*

Deci cu referire la priorități. Prioritatea nr. 1, desigur, este respectarea cadrului legal și, respectiv, a atribuțiilor fiecărui membru al CEC.

Iar cât privește la cine va câștiga alegerile viitoare locale, parlamentare, aceasta va decide poporul și, respectiv, noi avem menirea ca să asigurăm ca votul poporului să fie transcris în practică prin rezultatele care vor fi la aceste scrutine.

Alte garanții, domnule Candu, nu pot să vă dau.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Domnul Lebedinschi.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Vă mulțumesc.

Stimată doamnă Președinte,

Stimate domnule Candu,

În momentul când devii membru al Comisiei Electorale Centrale, tu ești membru al unei echipe.

Pentru mine personal, ca membru al echipei, va conta imaginea instituției. În acest sens, cred că prioritatea nr. 1 va fi asigurarea exercitării întregului proces electoral în conformitate cu standardele internaționale. Or, fără o recunoaștere la nivel internațional a legalității procesului electoral, cred că acel scrutin va fi egal cu zero, din punct de vedere și juridic, și politic.

De aceea am să depun tot efortul ca și clasa politică națională, și comunitatea internațională să dea o apreciere cât mai înaltă proceselor care va urma să le gestionăm împreună cu toată echipa, dacă va fi voința voastră.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Domnule Candu,

Aveți o precizare sau a doua întrebare?

Domnul Andrian Candu:

Da, mai mult e o precizare, doamnă Președinte.

N-am cerut garanții, domnule Pavel. Am vorbit despre priorități și ce valoare adăugată ați putea să aduceți. Fiindcă respectarea legislației electorale, apriori, pentru noi toți, inclusiv pentru dumneavoastră. De altfel, de ce mai stați aici, în tribună, atât de onorabil, dacă nu pentru asta vă duceți, în primul rând, să respectați legislația?

Noi vrem să știm și să vedem, și să vă evaluăm în timp... să vă evaluăm în timp cum ați performat. Și, de aceea, aveam nevoie de măcar un scop, o sarcină, o prioritate pe care v-o puneți pentru viitor ca poate, ajungând, peste 2, 3, 4 ani de zile, în această sală a plenului sau în alte circumstanțe, să vă întrebăm: sînteți mulțumiți, ați reușit, ați făcut sau nu?

Dar, probabil, merită să intrați inițial în Comisia Electorală Centrală, să vedeți despre ce este vorba și poate... cu următoarea ocazie, vom ști mai mult... care sînt prioritățile dumneavoastră.

Vă mulțumim.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Următoarea întrebare... Eu am să încerc pe fracțiuni, vă rog, nu vă supărați, fiecare fracțiune.

Domnule Lebedinschi Adrian,

Și ați fost vizat, și dacă aveți o întrebare.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Doamnă Președinte,

Pentru stenogramă. Eu, într-adevăr, mă abțin de la vot pentru candidatura fratelui meu – Lebedinschi Maxim. Și vreau să vă spun că mă mîndresc cu el. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și asta este, într-adevăr, aplaudabil.

Domnule Ulanov,

Dacă aveți întrebări la candidați.

Domnul Denis Ulanov:

Mulțumesc mult, doamnă Președinte.

Пятисекундное отступление. Хотел бы попросить вас... Я с удовольствием буду отвечать на выпады со стороны представителя вашей фракции, но хотелось бы, чтобы прежде всего они проявляли уважение к вам как Председателю Парламента, к пленарному заседанию, соблюдали регламент... Хотелось бы попросить навести в этом порядок.

Спасибо.

Что касается вопроса... вопрос к господину Думитру Павлу. Хотелось бы узнать ваши политические предпочтения по отношению... в том числе к президенту Додону. И соответствует ли ваша активность в социальных сетях вашим политическим принципам?

Спасибо.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Pavel,

Vă rog.

Domnul Dumitru Pavel:

Da. Mulțumesc.

Deci calitatea de membru al Comisiei Electorale Centrale face ca persoana să nu aibă preferințe politice și să nu le expună în public. De aceea, odată cu obținerea acestei calități, voi respecta acest angajament și, respectiv, nu mă voi pronunța asupra... să zicem, dispozițiilor mele politice sau, respectiv, înclinațiilor mele politice.

De aceea, după cum i-am spus și domnului Candu, voi respecta cadrul legal, iar această cerință de respectare... de aceea și am enunțat-o azi în ședința Parlamentului că în componența precedentă a Comisiei Electorale anume aceasta a fost carența și, respectiv, acesta a fost punctul slab, de aceea am pus accent pe acest aspect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule Ulanov,

Mai aveți a doua întrebare?

Domnul Denis Ulanov:

Precizare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Denis Ulanov:

Я все-таки хотел бы получить конкретный ответ: вы воздерживаетесь в дальнейшем от ваших политических предпочтений, отраженных в социальных сетях, – соответственно ваше неуважительное отношение ко всем, кроме представителей фракции, которые вас выдвинули, и, еще раз подчеркиваю, в том числе ваше оскорбительное отношение к президенту Додону?

Отвечьте конкретно на вопрос.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Domnule Pavel,

Vă rog, dacă aveți un răspuns.

Domnul Dumitru Pavel:

Deci eu apreciez expunerea critică, inclusiv umoristică, și asta și am făcut pe rețelele de socializare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Am înțeles. Am luat act de răspunsul dumneavoastră.

Stimați colegi,

Alte întrebări?

Domnule Batrîncea,

Dreptul la replică, vă rog.

Ați fost vizat? Frațiunea.

Da, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Haideți să punem o dată punct în istoria asta cu acești, nici nu știu cum să mă expun, piloni, preținși piloni ai moralității în Parlament. Nu sînteți voi în condiția, în poziția să ne dați lecții de moralitate și mai ales de comportament.

Эти лекции, господин Уланов и другие, вы давайте продажным прокурорам, продажным судьям и тем, которые способствовали тому, чтобы ваш политический проект, основанный на коррупции, привел к тому, что вы находитесь здесь, в здании Парламента, в этом зале. И мы вас еще совершенно не трогали, господин Уланов, и мы вели себя довольно сдержанно, учитывая все обстоятельства этой ситуации.

Только избавьтесь, пожалуйста, от нравоучительного тона и не давайте нам лекции, тем более в такой тонкой области, как мораль и этика, ...и, тем более, право, – вы явно не находитесь в этой позиции.

И пожалуйста, не включайте микрофон, потому что все-таки мы говорим о Регламенте, а реплика на реплику в Регламенте Парламента запрещена.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Replică la replică nu ... (*Rumoare în sală.*) Replică la replică nu există.

Domnule președinte al comisiei,

Domnule Litvinenco,

Nu mai există alte întrebări, vă rog să luați loc.

Fiindcă avem o luare de cuvînt.

Vă rog, domnule Sîrbu.

Domnule Sîrbu,
Din partea fracțiunii? Frațiunii? Da.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Stimați cetățeni,

Onorat Corp diplomatic,

Și parteneri ai Republicii Moldova.

Astăzi urmează să fie desemnați în funcție membri la un organ extrem de important pentru dezvoltarea democrației Republicii Moldova, un organ care apriori este unicul în drept să organizeze alegeri în Republica Moldova și evident avem nevoie de un organ absolut independent.

În primul rînd, doar vreau să-mi exprim regretul că astăzi s-a încălcat Codul electoral, s-a încălcat grav Codul electoral, probabil s-a încălcat așa cum actuala putere înțelege respectarea legislației în vigoare. Or, nu întîmplător am întreat: potrivit articolului 16 din Codul electoral, membrii Comisiei Electorale Centrale sînt desemnați de către Parlament cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și opoziției?

Să știți, din start, nu am nimic împotriva stimaților candidați, cu siguranță sînt competenți, profesioniști, doar că, haideți, să respectăm legislația. Or, dacă ați declarat că doriți să fiți mai buni ca noi, atunci, cel puțin, încercați să respectați legislația, deoarece noi întotdeauna am respectat legislația și în componența anterioară a Comisiei Electorale Centrale această proporție a majorității și opoziției a fost respectată întru totul.

Astăzi din trei membri, deci fracțiunile din majoritate s-au împărțit, cea mai mare fracțiune de opoziție și a doua fracțiune după număr, evident nu a avut posibilitate să desemneze membru în Comisia Electorală Centrală.

Cineva ar putea să spună că această normă din lege cumva, poate, politizează Comisia Electorală Centrală. Vreau să vă spun că, din contra, Comisia Electorală Centrală este unul din puținele organe colegiale din Republica Moldova astăzi, unde noi putem să vedem dezbateri în contradictoriu, unde noi putem să vedem opinii separate. Și este foarte bine, din cauză că există acel balans și echilibru reciproc între membrii Comisiei Electorale Centrale care au fost desemnați de partide, dar, ulterior, evident sînt obligați să fie apolitici. Dar, iată că Comisia Electorală Centrală și toate componentele anterioare au demonstrat acest echilibru ca unul dintre cele mai democratice organe colegiale.

Astăzi ceea ce domniile voastre intenționează să facă, probabil, este să accentueze monopolul total al puterii sau majorității parlamentare în unicul

organ democratic de organizare a alegerilor, vă privește. Doar că vreau să vă spun că această normă în Codul electoral nu a apărut întâmplător. Anterior au existat și alte prevederi, atunci când se desemna ... CSM-ul desemna, alte organe desemnau. Cea mai democratică, la etapa actuală pentru Republica Moldova, posibilitate de a numi membrii CEC este anume asta și ea reiese inclusiv din recomandările Comisiei de la Veneția, punctul 75 din Codul bunelor practici, care prevede expres că: delegații partidelor, deja reprezentate în Parlament sau care au obținut, cel puțin, un anumit procentaj de sufragii; sînt reprezentate corespunzător în Comisia Electorală Centrală; egalitatea poate fi interpretată proporțional, adică ținînd cont de importanța electorală relativă a partidelor. Punctul 75 din Codul bunelor practici al Comisiei de la Veneția din 2002. Anume de aici ne-am inspirat atunci când s-a modificat Codul electoral și vreo 3–4 componente anterioare au fost desemnate de partide anume după acest principiu și a fost unul bun.

Să știți că eu chiar aș vrea să mulțumesc fostei conduceri a Comisiei Electorale Centrale care a organizat foarte bine alegerile parlamentare, fapt recunoscut de către toate organismele internaționale, de către toți observatorii internaționali.

Și, evident, în urma aceluia proiect de lege prin care, practic, a fost anulată independența membrilor CEC, au fost puși în situația să demisioneze, poate asta și a fost scopul, așa un fel de șiretlic ca să preseze unii membri CEC să demisioneze. Nu știu dacă va intra în vigoare această lege, sperăm că nu va intra niciodată această lege în vigoare și Comisia Electorală Centrală va rămîne întotdeauna un organ independent.

Și, astăzi, eu am chiar și o sugestie, domnilor candidați. Și să știți că indiferent că ați fost desemnați de către membrii partidelor politice, chiar dacă nu a fost respectată această proporție, chiar dacă a fost încălcată cota și, iarăși, drepturile opoziției au fost sfidate, totuși, să știți, stimați viitori membri ai Comisiei Electorale Centrale, că dumneavoastră trebuie să vă supuneți doar Constituției și dumneavoastră trebuie să vă supuneți doar acestui document – Codului electoral al Republicii Moldova.

Și eu sper foarte mult, domnule Cimil, că dacă veți primi cumva vreun sunet de la liderul „PAS” sau dacă, domnule Pavel, veți primi vreun sunet de la liderul „DA” sau, domnule Lebedinschi, dacă veți primi un sunet de la Președintele Țării, să aveți curajul să spuneți „nu”, să aveți curajul să spuneți: nu executăm nici o indicație politică, să aveți doar relații instituționale cu toate ... statului și să aveți curajul să spuneți: noi ne supunem doar Codului electoral.

Și eu sper foarte mult să nu mai treceți niciodată printr-o posibilitate sau printr-un astfel de scenariu când se încearcă a limita independența Comisiei Electorale Centrale. Sper foarte mult că nimeni niciodată nu vă va pune în situație să demisionați din funcție, dat fiind poziția dumneavoastră principială în Comisia Electorală Centrală.

Deoarece, eu sînt sigur că dumneavoastră aveți capacitatea să slujiți poporului, să slujiți Constituției și Codului electoral, astfel ca să avem alegeri cît se poate de corecte, egale, universale în Republica Moldova.

Vă mulțumesc foarte mult.

Vă doresc succes.

Și vă rog foarte mult să țineți cont de această sugestie, dumneavoastră de astăzi trebuie să fiți apolitici total.

Mersi. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Stimați colegi deputați...

Stimați colegi deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Stimați colegi,

Acum, conform procedurii, probabil că noi o să supunem votului fiecare candidatură separat și apoi proiectul de hotărîre în întregime.

Se propune pentru a fi desemnat în calitate de membru al Comisiei Electorale Centrale domnul Dumitru Pavel.

Cine este pentru, rog să votați.

Și numărătorii să anunțe voturile.

Sectorul nr. 1?

N u m ă r ă t o r i i:

– 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 27.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 9.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 19.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 19.

Cu 55 de voturi, domnul Dumitru Pavel este desemnat în calitate de... desemnat. Noi încă mai avem mult pînă la... pînă la numire.

A doua candidatură pentru a fi desemnat este domnul Dorin Cimil.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, voturile.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 27.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 20.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 20.

Cu 56 de voturi, domnul Dorin Cimil este desemnat.

Și a treia candidatură – domnul Maxim Lebedinschi.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 19.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 19.

Cu 54 de voturi, domnul Maxim Lebedinschi este desemnat în calitate de membru al CEC-ului.

Acum, stimați colegi, supun votului proiectul de Hotărîre cu privire la desemnarea unor membri ai Comisiei Electorale Centrale nr. 127 din 16 iulie 2019 în întregime.

Cine este pentru, rog să votați.

Pentru claritate, rog numărătorii.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 26.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 9.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 20.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 20.

Cu 55 de voturi, proiectul hotărîrii este adoptat în întregime.

Stimați colegi,

Acum...

Da, domnul Litvinenco.

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Așa cum am menționat, trebuie să parcurgem și etapa a doua a procesului de numire a membrilor Comisiei Electorale Centrale.

De aceea pentru ... Comisia juridică ar avea nevoie de o pauză de maximum 15 minute, pentru ca să vină și cu al doilea proiect de hotărâre a Parlamentului care ar prevedea deja confirmarea în funcția de membru.

Deci o pauză de la 15 ... de la 15 și 15 minute pînă la 15.30.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Se anunță pauză pînă la 15.30.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Zinaida Greceanîi:

... comisia a revenit. (*Gălăgie în sală.*)

Stimați colegi deputați,

Vă rog să reveniți la locurile dumneavoastră în sală.

Domnul președinte al comisiei a solicitat pauză.

Vă rog, după pauză.

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia s-a întrunit, într-adevăr, a examinat.

Rog foarte mult ca să uzați de dreptul dumneavoastră regulamentar și să introduceți în agendă proiectul nr. 128 din 16 iulie 2019.

Există raportul comisiei. Este vorba de parcurgerea etapei a doua a numirii noilor membri ai Comisiei Electorale Centrale, și anume confirmarea în funcțiile respective.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Uzez de dreptul meu de a propune supliment la ordinea de zi a ședinței de astăzi a Parlamentului și se propune pentru a fi introdus pe ordinea de zi **proiectul de Hotărîre privind confirmarea în funcție a unor membri ai Comisiei Electorale Centrale, înregistrat sub nr. 128 din 16 iulie 2019.**

Să înțeleg de la domnul Litvinenco că raportul comisiei există.

Cine este pentru a fi introdus suplimentar acest proiect în ordinea de zi, vă rog să votați.

Rog Secretariatul... sper că Comisia juridică a avut grijă... să distribuie acest proiect de hotărîre.

Domnule Litvinenco,

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Noi, într-adevăr, am votat cu puțin în urmă proiectul de Hotărîre pentru desemnarea a 3 membri ai Comisiei Electorale Centrale.

Cu votul majorității, au fost desemnați în calitate de membri ai Comisiei Electorale Centrale domnii: Dumitru Pavel, Dorin Cimil și Maxim Lebedinschi.

Urmare a parcurgerii acestei proceduri, a fost elaborat un proiect de Hotărîre care vizează deja confirmarea în funcția de membri ai Comisiei Electorale Centrale a celor 3 persoane despre care am menționat.

În articolul 1 din acest proiect se propune confirmarea în funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale, pentru durata neexpirată a mandatelor predecesorilor, a următoarelor persoane: Pavel Dumitru, Cimil Dorin, Lebedinschi Mihail... Maxim.

Articolul 2 din acest proiect prevede că articolul 1 din Hotărîrea Parlamentului nr. 144/2016 privind confirmarea componentei nominale a Comisiei Electorale Centrale se modifică după cum urmează:

textele „Ciocan Iurie – desemnat de Parlament”, „Ciubotaru Rodica – desemnată de Parlament” și „Russu Alina – desemnată de Parlament” se exclud;

după textul „Volentir Andrei – desemnat de Parlament” se introduce textul „Pavel Dumitru – desemnat de Parlament, Cimil Dorin – desemnat de Parlament, Lebedinschi Maxim – desemnat de Parlament”.

Și „articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Stimați colegi deputați,

Rog susținerea în adoptarea acestui proiect de hotărîre.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Întrebări nu sînt.

Rog raportul comisiei.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Prezint atenției dumneavoastră raportul comisiei asupra proiectului de Hotărîre privind confirmarea în funcție a unor membri ai Comisiei Electorale Centrale.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 128 din 16 iulie 2019 privind confirmarea în funcție a unor membri ai Comisiei Electorale Centrale și comunică următoarele.

La data de 16 iulie 2016, Parlamentul a adoptat Hotărîrea privind desemnarea unor membri ai Comisiei Electorale Centrale.

În contextul asigurării continuității procedurilor legale prevăzute de Codul electoral, proiectul de hotărîre propus spre examinare are drept scop propunerea spre confirmare a candidaților Pavel Dumitru, Cimil Dorin, Lebedinschi Maxim în funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale, pentru durata neexpirată a mandatelor predecesorilor, avînd în vedere că, la data de 5 iulie 2019, Parlamentul a constatat încetarea calității de membru al Comisiei Electorale Centrale a domnului Iurie Ciocan, doamnei Alina Russu și a doamnei Rodica Ciubotaru.

Comisia juridică menționează, de asemenea, că, întru respectarea prevederilor articolului 19 alineatul (3) din Codul electoral, care stabilește că, înainte de confirmare, candidații la funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale sînt supuși verificării, în condițiile Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice, a solicitat organului de verificare inițierea procedurii de verificare a candidaților.

Avizele consultative ale organului de verificare au fost prezentate comisiei și au fost examinate de către membrii acesteia.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor prezenți, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 128 din 16 iulie 2019.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări nu sînt.

Supun votului adoptarea proiectului de Hotărîre privind confirmarea în funcție a unor membri ai Comisiei Electorale Centrale, în special, a domnului Dumitru Pavel, Dorin Cimil, Maxim Lebedinschi, proiect de Hotărîre înregistrat sub nr. 128 din 16 iulie 2019, se supune votului.

Cine este pentru adoptare, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 9.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 9.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 20.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 20.

Cu 54 de voturi, proiectul hotărîrii a fost adoptat... Hotărîrea a fost adoptată.

Stimați colegi,

Acum, potrivit articolului 16 alineatul (2) din Codul electoral, la data confirmării în funcție, membrii Comisiei Electorale Centrale depun jurământul în fața Parlamentului.

De aceea se invită la tribuna centrală pentru depunerea jurământului domnul Dumitru Pavel.

Da, de procedură.

Domnule Lebedinschi,

Vă rog.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Pentru stenogramă. Și pentru acest proiect de hotărâre m-am abținut, în legătură cu faptul că există conflict de interese între mine și fratele meu.

Doamna Zinaida Greceanî:

Am observat. 25 de voturi au fost în sectorul dumneavoastră.

Da. Mulțumesc.

Domnul Dumitru Pavel – membru al Comisiei Electorale Centrale:

„Jur să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să apăr drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin, potrivit funcției, să nu fac declarații politice pe parcursul validării mandatului.”

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Dumitru Pavel,

Vă felicităm, vă urăm succes. *(Aplauze.)*

Și, sigur că, cel mai important este ca jurământul care l-ați depus să-l executați întocmai, lucrul acesta este foarte important.

Se invită la tribuna centrală domnul Dorin Cimil pentru a depune jurământul, membru al Comisiei Electorale Centrale.

Domnul Dorin Cimil – membru al Comisiei Electorale Centrale:

„Jur să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să apăr drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin, potrivit funcției, să nu fac declarații politice pe parcursul validității mandatului.”

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Vă urăm succes. *(Aplauze.)*

Se invită la tribuna centrală domnul Maxim Lebedinschi, membru al Comisiei Electorale Centrale.

Domnul Maxim Lebedinski – *membru al Comisiei Electorale Centrale:*

„Jur să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să apăr drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin, potrivit funcției, să nu fac declarații politice pe parcursul validității mandatului.”

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnule Lebedinski,

De asemenea, vă urăm succes. *(Aplauze.)*

Stimați colegi,

Acum Comisia Electorală Centrală este în deplină componență, n-are decît să se apuce de lucru. Așa cum a jurat, așa să exercite funcțiile.

Următorul subiect din ordinea de zi este **proiectul de Lege pentru interpretarea unor prevederi din Legea cu privire la Procuratură, inițiativa sub nr. 115 din 11 iulie 2019.**

Domnule Litvinenco,

Vă rog, în calitate de autor.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Supun atenției dumneavoastră proiectul Legii pentru interpretarea unor prevederi din Legea cu privire la Procuratură.

Proiectul respectiv se circumscrie dispozițiilor articolului 66 litera c) din Constituția Republicii Moldova și prevede interpretarea a două prevederi din Legea cu privire la Procuratură. Conform articolului 11 alineatul (2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, citez: „În termen de 3 luni de la numirea sa în funcție, Procurorul General îi numește pe adjuncții săi, le repartizează acestora domeniile de competență și stabilește ordinea substituirii sale de către adjuncți în cazul absenței sau al imposibilității de exercitare a funcțiilor sale. În cazul în care Procurorul General nu a stabilit ordinea substituirii sale de către adjuncți, funcțiile Procurorului General vor fi exercitate de drept de către adjunctul cu cea mai mare vechime în funcția de procuror.” Citat închis.

În prezent norma juridică în vigoare reglementează modul de asigurare a interimatului funcției de Procuror General în cazurile de „absență” a acestuia sau „imposibilitatea de exercitare a funcțiilor sale”. În ambele ipoteze se prezumă existența unei persoane numite în funcția respectivă, adică în funcția de Procuror General, dar care este în imposibilitate

temporară de exercitare a atribuțiilor. În această ordine de idei, pentru a reglementa inclusiv ipoteza de vacanță a funcției, este necesar de a interpreta norma prevăzută la articolul 11 alineatul (2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, astfel încât să fie înlăturat vidul legislativ în care nu este reglementat în mod expres vacanța funcției de Procuror General.

Asigurarea interimatului în cazul vacanței funcției de Procuror General este o soluție temporară care ar asigura preluarea pe o perioadă determinată a funcțiilor manageriale de către o altă persoană. Procedura de desemnare a acesteia urmează a fi similară procedurii de desemnare a titularului, adică la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, prin decret prezidențial.

Menționăm că intervenirea vacanței funcției de Procuror General reprezintă o situație deosebită care necesită soluții prompte și operative, care să asigure continuitatea activității Procuraturii.

Al doilea element din legea interpretativă vorbim de faptul că proiectul prevede interpretarea textului „în ultimele 6 luni nu a deținut calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor” de la articolul 17 alineatul (1) litera e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Chiar dacă acest text este unul clar și fără echivoc, în practică acesta a fost interpretat contrar voinței legiuitorului și a permis acceptarea în funcție, de fapt, ocuparea funcției de Procuror General și, ulterior, chiar numirea în această funcție a unei persoane care a fost de drept membru al Consiliului Superior al Procurorilor din postura sa de Procuror General interimar.

Or, voința, intenția legiuitorului atunci, când a statuat inadmisibilitatea acceptării la concurs a unei persoane care a deținut calitatea de membru al CSP în ultimele 6 luni, bineînțeles, că a fost în sensul evitării situației în care membrii CSP urmează a evalua un coleg cu care au activat în ultima perioadă de timp sau să evalueze pe cineva față de care sînt în relații de subordonare, ambele ipoteze fiind de natură să afecteze obiectivitatea evaluărilor realizate de membrii CSP în cadrul concursului pentru funcția de Procuror General.

În acest sens, proiectul de lege interpretativă prevede următoarele: în sensul articolului 17 alineatul (1) litera e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin textul „în ultimele 6 luni nu a deținut calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor” se înțelege inclusiv persoana care a exercitat interimatul funcției de Procuror General, indiferent de faptul dacă a participat sau nu la ședințele Consiliului și/sau dacă a participat la procesele de adoptare a actelor Consiliului.

Avînd în vedere cele menționate, solicit sprijinul în vederea aprobării acestui proiect de lege.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule autor,
Aveți întrebări. Nu fugiți nicăieri.
Prima întrebare – domnul Ulanov.

Domnul Denis Ulanov:

Mulțumesc mult.

Из указаний выступающего... Хотел бы отметить, что если партия «Шор» занимается коррупцией, то что тогда говорить о Партии социалистов, которая финансируется из-за границы?

Хотел бы отметить, что мне уже не раз угрожали в стенах этого Парламента – господин Моцпан не даст соврать. Если это вам придает силы – пожалуйста.

Теперь вопрос: cum apreciați principiul de drept potrivit căruia unde legea nu prevede nici noi nu trebuie să prevedem? Raportat la interpretarea pe care o faceți privind modul de numire a Procurorului General interimar.

Mulțumesc.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, este așa un principiu de drept, el se aplică de rînd cu multe alte principii. Principiul interpretării legii în sensul în care ea produce efecte juridice și nu în sensul în care excludem efectele juridice ale legii respective. Deci există foarte multe principii și toate își au rostul în teoria generală a dreptului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule Ulanov,
Aveți a doua întrebare?

Domnul Denis Ulanov:

Да, precizare в отношении ответа на первый вопрос. Но хоть это не лекция по морали, тем не менее, безусловно, присутствует много правовых принципов. Но вы не дали ответ на вопрос. Или это был такой ваш ответ? – Понятно.

Второй вопрос. Interpretarea pe care o faceți are un efect retroactiv, este evident, considerați că vă încadrați în prevederile articolului 72 alineatul (6) al Legii nr. 100 și este evidentă uzurparea puterii de stat? Nu sînteți de așa părere, domnule raportor?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu.

Domnul Denis Ulanov:

Nu sînteți.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu.

Domnul Denis Ulanov:

Foarte clar.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Cebotari Vladimir.

Domnul Vladimir Cebotari:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate raportor,

Vreau să atrag atenția dumneavoastră asupra articolului 71 din Legea cu privire la actele normative, care stabilește că interpretarea oferă soluții juridice de aplicare a normei de drept în sensul exact al acesteia și aceasta se face inclusiv prin a se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul de act normativ și intenția inițială când a fost aprobat acel act normativ.

Totodată, în conformitate cu prevederile articolului 11 alineatul (2) al Legii cu privire la Procuratură, Procurorul General îi numește pe adjuncții săi, le repartizează domeniile de competență și stabilește ordinea substituirii sale de către adjuncți în cazul absenței sau al imposibilității de exercitare a funcțiilor sale. În cazul în care de către adjunctul ... adică nu este stabilită o anumită ordine, atunci adjunctul cu cea mai mare vechime în muncă urmează să preia aceste funcții.

Întrebarea mea este următoarea: odată ce legiuitorul a stabilit cum este tratată această situație în cazul absenței și al imposibilității exercitării mandatului, fără a o limita la anumite circumstanțe, avîndu-se în vedere inclusiv vacanța funcției, unde vedeți dumneavoastră aici rolul și locul CSP-lui și a instituției Președinției în desemnarea persoanei sau procurorului care trebuie să exercite interimatul funcției de Procuror General?

Aceasta este prima întrebare. Rog răspuns. Și o să urmeze a doua întrebare.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da. Domnule ...

Stimate coleg,

Legat de prima chestiune, care ați menționat-o, de citare a Legii privind actele normative, care este din 2017... în contextul în care noi vorbim de Legea Procuraturii din 2016... E clar că în raport cu... când Legea Procuraturii se adopta, era în vigoare Legea nr. 780 versus Legea nr. 397... nr. 780/2001 și nr. 397/2003 Legea privind actele normative... Legea privind actele legislative... și referința la o lege care a fost adoptată post Legea Procuraturii, de principiu, nu știu dacă își are rostul.

Acum să trec la fondul problemei... trec la fondul problemei.

Dumneavoastră ați citat articolul respectiv din Legea Procuraturii.

Din punctul meu de vedere, esența acestui articol este foarte simplă: el nu soluționează problema în care intervine vacanța funcției de Procuror General.

Termenul de „absență”, dacă la asta vă referiți, eu m-am uitat chiar în dicționarul explicativ al limbii române – care nu este de față, care lipsește, deci este lipsă la momentul de față... Deci asta se are în vedere prin termenul de „absență” și noi avem o sumedenie de alte acte legislative, unde există o distincție foarte clară între calitatea de funcție vacantă și funcție temporar vacantă.

În cazul respectiv, în cazul în care dumneavoastră ați citat prevederile Legii Procuraturii, este vorba de situația în care funcția de Procuror General este temporar vacantă. Fie că titularul acesteia s-a îmbolnăvit, în general, suspendarea raportului de serviciu, sînt o sumedenie de circumstanțe, în cazul care conduc la suspendarea raportului de serviciu, același concediu medical, același concediu ordinar, concediu de maternitate și tot așa mai departe. Deci sînt foarte multe circumstanțe, care conduc la faptul că funcția devine temporar vacantă.

Eu am vorbit de situația în care funcția este vacantă. Legea Procuraturii nu soluționează această situație. Respectiv, este această propunere ca să intervenim, astfel încît să oferim... să excludem acest vid legislativ, să excludem această situație în care legea nu conține o soluție.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnule Cebotari,

Aveți a doua întrebare?

Domnul Vladimir Cebotari:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Vladimir Cebotari:

Constatînd, doamnă Președinte și dragi colegi, că se inventează diferite situații, inclusiv vacanța funcției, care este tratată, din punctul nostru de vedere, prin instituția absenței sau imposibilității exercitării funcției de Procuror General, vă adresez următoarea întrebare. De ce sau nu vi se pare dumneavoastră că această soluție cu care veniți și o propuneți, nu faceți decît să subordonați, în modul cel mai direct, instituția Procuraturii Președinției?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu, pentru că interimatul se stabilește exact așa cum se stabilește și numirea unui titular plenipotențiar în funcția respectivă.

Apropo, ați vorbit de principii. Există un principiu: cine poate mai mult, poate și mai puțin. Deci aici este aceeași situație. În situația în care legea spune că Procurorul General se numește de către Președinte, la propunerea... Consiliului Superior al Magistraturii... al Procurorilor, este logic ca și acest... ca și interimatul să fie asigurat sau stabilit, conform exact... aceleiași proceduri.

Dar, în general, vacantă, temporar vacantă, uitați-vă în Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care putem s-o aplicăm prin analogie în cazul ăsta, acolo este indicat expres definiția „funcției vacante” – funcția care nu are titular, deci este funcție vacantă și „funcția temporar vacantă” – este funcția, a cărei titular este temporar fie suspendat, fie detașat, fie exercită interimatul unei alte funcții de conducere. Sînt două concepte diferite, în general, în legislația noastră. Și noi oferim soluția în raport cu cazul vacanței care, la moment, nu este reglementată de Legea nr. 3/2016.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare – domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

În continuarea întrebărilor colegului meu, ne bucurăm, stimate domnule raportor, că puteți și mai mult, puteți și mai puțin.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Există un principiu... vorbit de principii.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, dar mai există un principiu, stimate coleg, există principiul supremației Constituției Republicii Moldova, există principiul faptului că Constituția este Legea Supremă și forța juridică supremă față de alte legi organice, inclusiv voinței domniilor voastre, este supremă Parlamentului, Guvernului, Procuraturii și a tot ce înseamnă separația puterilor în stat.

Dumneavoastră ați spus că Legea nr. 100 nu are nici o relevanță...

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu, n-am spus.

Domnul Serghei Sîrbu:

... Legea nr. 780... Legea cu privire la actele legislative prevedea exact aceleași norme cu privire la principiile de interpretare.

Mai mult decât atât, Hotărîrea Curții Constituționale nr. 31 din anul 1997 și Hotărîrea Curții Constituționale nr. 16 din anul 2002 a interpretat respectivul articol din Constituție ce ține de interpretarea legilor și a explicat foarte clar ce înseamnă interpretare, ce înseamnă nu.

Dacă îmi permiteți, eu voi da mai multe explicații de la tribună, dar întrebarea mea este următoarea. Cîteva săptămîni în urmă, dumneavoastră ați votat în primă lectură un alt proiect de Lege cu privire la modificarea Legii Procuraturii, legii de modificare, atenție, nu de interpretare, legii, care a fost dur criticată și deja toată comunitatea internațională... știți ce aveți de gînd să faceți cu independența Procuraturii. Iată că în acel proiect de lege, domniile voastre, de asemenea, au propus să introducă mecanismul de numire a Procurorului General interimar.

Atunci eu nu prea înțeleg, poate mă ajutați să înțeleg, de ce în acel proiect de lege, votat în primă lectură, dumneavoastră modificați acel articol din Legea Procuraturii, articolul 11, pare-mi-se, unde introduceți o normă nouă prin modificare, aici veniți cu o altă lege, cu un alt proiect, deja nu de modificare, de interpretare, unde deja fix aceleași prevederi, dar deja le interpretați.

Întrebarea mea este: unde dumneavoastră aici ați văzut neclaritate și ambiguitate în lege, de ce interpretați și de ce nu veniți la clasica modificare a unei legi? Procedurile de adoptare sînt exact aceleași. De ce interpretați? Ori poate aveți nevoie de forță retroactivă a legii în acest sens? Eu vă rog ca să ne explicați și noi să înțelegem, și toată comunitatea, și Corpul diplomatic, și Procuratura să înțeleagă ce ascundeți prin acest proiect de lege.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Stimate coleg,

În sfîrșit, o propunere constructivă.

Eu vă promit, pentru lectura a doua, noi în comisie vom examina în ce măsură aici este vorba de interpretare versus completare.

Din punctul meu de vedere, în cazul ăsta chiar ați dat dovadă de constructivism maxim, ați spus una, dar... știți cum, ați spus că o să fiți într-un fel, dar acum dați dovadă de constructivism. Eu sînt de acord ca noi să discutăm. În măsura în care ajungem... concluzionăm în sensul în care aici

e vorba de completare/modificare, evident că, putem, pentru lectura a doua, să substituim acest element și să venim cu o lege de modificare.

Legat de referințele la Legea nr. 100, eu nu am spus că legea respectivă nu este aplicabilă. Evident că ea este aplicabilă, pentru că este în vigoare. Eu am spus, pur și simplu, că colegul dumneavoastră a făcut trimitere la Legea nr. 100, care este din 2017, atunci când a vrut să ne demonstreze nouă că Legea Procuraturii din 2016 reglementa ceva... deci Legea nr. 100, la fel, nu este retroactivă, din punctul meu de vedere, dacă luăm în considerare ceea ce ați menționat dumneavoastră.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Următoarea întrebare, domnule Sîrbu, aveți?

Nu mai aveți... nu sînt. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Stimați colegi,

Mai des să vă lăudați unul pe altul, poate ar fi și altă atmosferă în Parlament. (*Gălăgie în sală.*)

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Întrebări nu mai sînt.

Domnule Litvinenco,

Vă rog, raportul comisiei.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Da, un scurt comentariu. De ce l-am lăudat pe stimatul coleg? Pentru că el a spus că va fi coșmarul nostru, dar, în realitate, devine cel care... (*rumoare în sală*) vine cu propuneri constructive.

Bine, trec la subiect.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Prezint raportul asupra proiectului de Lege pentru interpretarea unor prevederi din Legea cu privire la Procuratură.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege pentru interpretarea unor prevederi din Legea cu privire la Procuratură, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat cu scopul de a exclude ambiguitățile care pot apărea în procesul aplicării prevederilor articolului 11 alineatul (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, și anume legat de intervenirea vacanței funcției de Procuror General.

În prezent, norma juridică în vigoare reglementează modul de asigurare a interimatului funcției de Procuror General, în cazurile de absență a acestuia sau imposibilitatea de exercitare a funcțiilor sale. În ambele ipoteze, se prezumă existența unei persoane numite în funcția respectivă, dar care este în imposibilitate temporară de exercitare a atribuțiilor.

În această ordine de idei, pentru a reglementa inclusiv ipoteza de vacanță a funcției, este necesar a interpreta norma prevăzută la articolul 11 alineatul (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, astfel încât, în cazul intervenirii vacanței funcției de Procuror General, Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, să desemneze un Procuror General ad-interim, pînă la organizarea concursului și numirea, urmare a acestuia, a Procurorului General plenipotențiar, prin decret prezidențial.

De asemenea, proiectul de lege prevede interpretarea textului „în ultimele 6 luni, nu a deținut calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor” de la articolul 17 alineatul (1) litera e) din Legea cu privire la Procuratură... Legea nr. 3/2016. În practică, această normă a fost interpretată contrar voinței legiuitorului și a permis acceptarea la concursul pentru ocuparea funcției de Procuror General și, ulterior, chiar numirea în funcție a unei persoane, care a fost, de drept, membru al CSP din postura sa de Procuror General interimar.

Astfel, proiectul de Lege de interpretare prevede că, în sensul articolului 17 alineatul (1) litera e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prin textul „în ultimele 6 luni, nu a deținut calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor” se înțelege inclusiv persoana care a exercitat interimatul funcției de Procuror General, indiferent de faptul dacă a participat sau nu la ședințele CSP-ului și/sau dacă a participat la procesele de adoptare a deciziilor Consiliului.

Conform articolului 66 litera c) din Constituție, una din atribuțiile de bază ale Parlamentului, ca organ reprezentativ suprem și legislativ, este interpretarea legilor și asigurarea unității reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (6 voturi „pro” și 2 voturi „contra”), propun proiectul de Lege nr. 115 din 11 iulie 2019 spre examinare și aprobare în prima lectură în cadrul ședinței plenare.

Noi am menționat de prima și a doua lectură, dar solicit să fie doar prima lectură, inclusiv avînd în vedere propunerile care au fost menționate aici sau, de fapt, comentariile de unde poți să deduci anumite propuneri.

Solicit ca proiectul respectiv să fie votat doar în prima lectură. Și, ulterior, să mai examinăm, pentru lectura a doua, eventualele amendamente.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanii:

Mulțumim, domnule președinte.

Întrebări nu aveți.

Luați loc, vă rog.

Stimați colegi,

În acest...

Da. Avem luări de cuvânt la proiectul în cauză.

Prima luare de cuvânt – domnul Serghei Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Eu întotdeauna voi fi constructiv, atunci când putem să facem... o valoare adăugată să dăm unui anumit proiect și întotdeauna voi fi critic, atunci când se încearcă a încălca și a sfida Constituția Republicii Moldova și se încearcă a diminua independența puterii judecătorești.

Dragi colegi,

Proiectul prezentat astăzi nu are nimic comun cu necesitățile reale ale Procuraturii Republicii Moldova. Proiectul prezentat astăzi este o continuare a sfidării independenței Procuraturii și puterii judecătorești.

Această lege, dragă coleg, nu are nevoie de interpretare și nici nu a avut nevoie niciodată de interpretare. Legea foarte clar stabilește: „În cazul absenței Procurorului General, atunci se desemnează un adjunct să exercite atribuțiile. Dacă nu este desemnat, atunci, cel care are experiență mai mare, exercită atribuțiile Procurorului General”. Asta și este interimatul.

Dacă chiar și ați vrut să veniți cu o lege de interpretare, ați fi putut interpreta termenul sau cuvântul „absență”, dacă absența înseamnă și vacanță.

Iată, dragă coleg, să știți că legiuitorul, care a votat în 2016 Legea Procuraturii, am fost noi cu colegii, mulți dintre care sînt în această sală. Noi, legiuitorii, atunci, în 2016, asta am avut în vedere. Absența se echivalează cu vacanța funcției.

Dar dacă, totuși, considerați că nu este clar că absența este vacanța funcției, atunci eu vin cu o propunere, la comisie, fie noi interpretăm cuvântul „absență” și scriem că „Absența este echivalentă cu vacanța”. Atît, mai mult nu interpretăm nimic și atunci legea este foarte clară. Procurorul General, în caz de absență, desemnează unul din adjuncți și, dacă nu este, atunci adjunctul va exercita interimatul acestei funcții.

Dumneavoastră, prin acest proiect de lege, veniți cu... nu cu o interpretare, veniți cu o modificare. De fapt, ați recunoscut că sînteți gata să

modificați Legea Procuraturii. Dar cum o modificați? Dumneavoastră nu veniți să explicați ce înseamnă absență, dumneavoastră veniți să introduceți un nou mecanism juridic. Președintele țării, la propunerea CSP, va numi un interimat, pînă la demararea concursului.

Dar eu am o întrebare: dar acest interimat cît poate dura? Un termen rezonabil: un an, doi, trei, cinci ani?

Eu nu știu cît voi veți negocia funcția nouă de Procuror General.

Acest interimat poate fi la nesfârșit.

Acest răspuns la întrebare nu există în proiectul dumneavoastră de lege.

Eu cred că trebuie să recunoașteți întregii societăți că, de fapt, nu vă doriți o explicare a normei exacte a legii, dar vă doriți instituirea unui interimat, deoarece cunoașteți foarte bine că este o normă constituțională... CSP-ul, Președintele țării, concurs și așa mai departe. Probabil, ceva nu merge la mijloc și ați hotărât: haideți noi să creăm un nou mecanism de interimat, îl numim interimar, și nici nu din adjuncți, atenție! un interimat nu știu de unde... îl numiți astfel ca, 3, 4, 5 ani de zile, pînă vă veți înțelege la viitorul Procuror să fie supus politic. Și iată aici, stimați colegi, noi identificăm care este scopul real al acestui proiect de lege.

Data trecută, atunci cînd ați votat Hotărîrea cu privire la recomandarea demisiei Procurorului General, de fapt, ați exercitat o imixtiune fără precedent în independența puterii judecătorești. Astăzi dumneavoastră continuați, deoarece Procurorul actual care exercită interimatul, iarăși, cumva, nu vă este comod, ați hotărât să modificați Legea Procuraturii, să găsiți un nou mecanism și, iarăși, să continuați supunerea politică a puterii judecătorești și a Procuraturii Republicii Moldova.

Pentru ce? Deja dumneavoastră de multe ori ați menționat: vreți să-i puneți pe toți la pușcărie și așa mai departe.

Cei care sînt vinovați, să răspundă în fața legii.

Noi nu-i apărăm pe nimeni.

Dar nu supuneți Procuratura Generală politicului și majorității parlamentare.

Dacă dumneavoastră doriți, totuși, să veniți cu o abordare constructivă și dacă chiar considerați că trebuie să clarificăm, atunci eu vin cu o propunere, pentru comisie și pentru stenogramă, și pentru lectura a doua, cu o astfel de redacție a acelei prevederi din Legea Procuraturii.

Și eu vă rog să notați pentru comisie. În cazul intervenirii vacanței funcției de Procuror General și atenție! refuzului de exercitare a interimatului acestei funcții de către adjuncții Procurorului General, inclusiv din motivul că unul din ei candidează la ocuparea acestei funcții, Consiliul Superior al Procurorilor va desemna un Procuror care va exercita temporar

funcțiile Procurorului General pînă la finisarea procedurii legale de numire în funcție a persoanei care va fi desemnată câștigător al concursului pentru funcția respectivă. Iată această propunere a venit din partea Procuraturii.

Dumneavoastră la comisie cunoașteți foarte bine... o propunere foarte constructivă, o propunere care se încadrează perfect în prevederile articolului 125 din Constituția Republicii Moldova, o propunere care vine să asigure independența reală a Procuraturii și, în acest caz, nu va fi nici un dubiu că dumneavoastră, de fapt, vreți să vă numiți un Procuror interimar docil guvernării care să exercite comenzi politice.

De aceea eu am o propunere: ori retrageți-vă acest proiect de lege în totalitate, ori, la lectura a doua, să veniți să acceptați o propunere absolut corectă, din punct de vedere juridic, absolut conformă Constituției și fără a implica politicul în desemnarea interimatului funcției de Președinte.

Demonstrați, dragi colegi, că legea... principiul respectării Legii Supreme, totuși, este în capul mesei, demonstrați că statul de drept nu este doar o ficțiune, demonstrați că sînteți mai buni ca noi, dacă noi am făcut greșeli, demonstrați că respectați independența puterii judecătorești. Și nu nouă să ne demonstrați, demonstrați întregii societăți, demonstrați partenerilor noștri de dezvoltare.

Vă rugăm foarte mult, acest proiect de lege să fie ori retras, ori revizuit în totalitate, ca să corespundă conform Legii Supreme și să nu vă bateți joc de instituția Procuraturii Republicii Moldova.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Domnule Sîrbu,

Evident, legea trebuie să fie pusă în capul mesei și lucrul acesta ar fi necesar să fie făcut de către toată lumea, în special, acei care gestionează și implementează legislația.

Următoarea luare de cuvînt – domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Stimate coleg Sîrbu,

Un elogiu de acesta, știți cum se spune în limba rusă: „душераздирающий”.

Să vă spunem cum sîntem mai buni decît voi, să demonstrăm ceva? O să vă demonstrăm, domnule Sîrbu.

Dumneavoastră ați demonstrat cum ați împărțit funcția de Procuror General și sîntem mai buni ca voi. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Terminați.

Domnul Vasile Bolea:

Dumneavoastră ați demonstrat că sînteți mai răi.

Doamna Zinaida Greceanî:

Terminați polemica.

Domnul Vasile Bolea:

A ajuns o țară întreagă să cunoască și o comunitate internațională că funcția de Procuror General se vindea ca în tîrg, „как на базаре”: unul dădea 2 milioane, altul 3, celălalt pe barter ceva.

Iată, așa dumneavoastră ați procedat.

Iar în ceea ce discutăm noi astăzi, o să vă spun și o să vă demonstrez că sîntem mai buni.

Astăzi, stimați colegi, noi discutăm un proiect de interpretare a Legii cu privire la Procuratură, ca urmare a evenimentelor produse în ultimul timp în societate și nu numai în societate, dar și în această instituție.

Cu adevărat, asupra legii Procuraturii în acel timp s-a muncit foarte mult, dar, din păcate, nu toate prevederile legii Procuraturii răspund sau dezleagă unele situații care pot apărea și această situație a apărut. Mă refer la vacanța funcției de Procuror General, ca urmare a demisiei domnului Harunjen.

Și haideți să recunoaștem că, din punct de vedere juridic, legea nu prevede mecanismul de numire sau instituire a vacanței funcției de Procuror General în acest sens, atunci cînd apare această vacanță a funcției.

Noi putem mult să jonglăm cu cuvinte, dar sensul și spiritul legii trebuie să fie înțeles de toți uniform, inclusiv de acei procurori care astăzi încearcă, haideți să vă spun sincer, la drept, după părerea mea, să șantajeze întreg Forul legislativ.

Eu am văzut, stimați colegi, azi o scrisoare venită de la un adjunct al Procurorului General, care, de fapt, s-a autointitulat Procuror General interimar. Mă refer la domnul Igor Popa și, mă rog, acest domn se îngrijorează asupra activității Procuraturii.

Dînsul spune că Procurorul General, fie el și unul interimar, are anumite atribuții: atribuții organizatorice, administrative, inclusiv atribuții procesuale, inclusiv ceea ce ține de emiterea ordonanțelor de pornire a

urmăririi penale asupra... sau în privința unor subiecți speciali, mă refer la procurori, judecători, deputați inclusiv.

Și aici eu mă întreb: dar cum vă încurcă, da, această desemnare a unui Procuror General interimar în baza unor principii constituționale?

Doar în Constituție clar este descris cum se desemnează Procurorul General. La propunerea Consiliului Superior al Magistraturii... a Procurorilor, cer scuze, se desemnează de către Președintele țării. Și în această lege de interpretare noi vrem să instituim fix același mecanism, să-i dăm o legitimitate, fie și Procurorului General interimar, care în această perioadă de exercitare a atribuțiilor să aibă deplinătatea, să fie în deplinătatea funcției pînă se organizează concursul, pînă va fi desemnat un alt Procuror General.

Ce vă încurcă, stimați colegi? Sau, iarăși, vreți un, de acesta, „междусобойчик” sau iar cineva, pe la spate, încercă să facă un târg, nu 2, 3, dar poate 4, 5.

Iată, prin asta, prin această interpretare vrem să arătăm că sîntem mai buni și nu vrem ca funcția de Procuror General, fie ea și interimar, să fie, cum dumneavoastră ați spus, parte a unui târg. Tîrguri aici nu-s.

Consiliul Superior al Procurorilor, ca instituție de administrare a instituției procurorilor, să propună și Președintele să-l numească, este un mecanism constituțional.

Sau se vrea ca Procuratura în continuare să fie amorțită. Sau se vrea prin, iată, inclusiv aceste elogii sau propuneri, ca Procuratura în continuare să doarmă.

Sau se vrea ca să vină un Procuror interimar care... General interimar care să-i trezească din „somnul cel de moarte” pe procurori, ca ei să înceapă în perioada asta să-și facă treaba.

Eu, de exemplu, nu am văzut ca domnul Popa, care s-a intitulat Procuror General interimar, să vină încoace, în Parlament, să ceară ridicarea mandatelor unor deputați... ridicarea imunității. Îmi cer scuze.

Eu nu am văzut ca domnul Popa, iată, în perioada asta scurtă, de cînd el s-a intitulat Procuror General interimar, să înceapă procesul de purificare a instituțiilor Procuraturii, doar toate colegiile stau sub Procurorul General interimar: Colegiul disciplinar, alte colegii.

Eu nu am văzut ca Procurorul General interimar autointitulat, domnul Popa, să înceapă a da afară acei procurori care au smîntînit, să dea afară acei procurori sau, cel puțin, să pornească niște proceduri disciplinare asupra procurorilor care au deschis la comandă politică dosare, care au preluat afaceri, care i-au pus pe businessmeni în pușcărie. Eu nu am văzut lucrul acesta să fie făcut, dar am văzut că, iată, dumnealui are grijă de faptul cum va fi numit Procurorul General interimar.

Mă miră faptul că instituția Consiliului Superior al Procurorilor nu s-a expus pe seama acestui proiect de lege. Că doar CSP trebuie să vină cu propunerea, la Președintele țării, să fie instituit un Procuror General interimar. Ei tac.

Vine domnul Popa și spune că: uitați-vă, avem probleme. Și face dumnealui aluzii la faptul că, ditamai, s-ar putea ca CSP-ul să nu se întrunească în ședință, să nu propună nimănui nimic.

Ține de dumneavoastră, domnilor procurori. Ține de dumneavoastră, domnilor membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, că voi sînteți organul de administrare al Procuraturii, nu Parlamentul.

Parlamentul, în cazul de față, intervine în legislație, dar nu intervine, dar interpretează legislația ca să dezlege...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Bolea,

Vă rog, 10 secunde mai aveți.

Domnul Vasile Bolea:

În final, vreau să vă spun încă o dată, vă privește, stimați procurori și stimați membri ai Consiliului Superior al Procurorilor... a Procuraturii.

Dar, ultimul cuvînt, vreau să vă spun că n-o să admitem acest șantaj, da, prin asemenea scrisorele. Iar proiectul de lege, într-adevăr, vine să dea o rezolvare a unor situații care nu sînt prevăzute în legislație acum, în Legea Procuraturii și care urmează să fie aplicat, inclusiv pe viitor.

Și eu sper că asta va fi o situație de scurtă durată, pînă nu va fi organizat concurs și va fi numit un alt Procuror General.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Alte luări de cuvînt nu mai sînt.

După cum a fost propunerea Comisiei juridice, supun votului pentru prima lectură proiectul de Lege înregistrat sub nr. 115 din 11 iulie 2019.

Cine este pentru a fi votat în prima lectură, rog să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Mulțumesc.

Proiectul este aprobat în prima lectură.

Stimați colegi,

Un anunț. Următoarea ședință a Parlamentului – în ziua de vineri, săptămîna aceasta, la ora 10.00.

Mulțumim.

Ședința s-a încheiat la ora 16.24.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului